

VIROLET

SUPLEMENT IL·LUSTRAT D'EN PATUFET

LA MURALLA

per APA

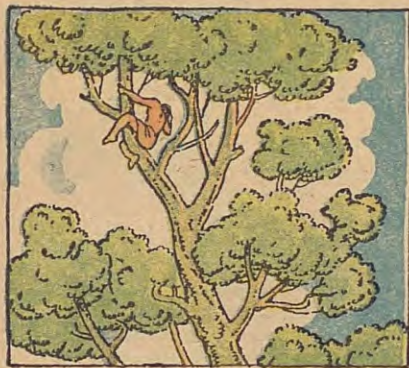
La guerra — el terrible flagell de la guerra — feia estralls en el país. Entre invasors i defensors es lliuraven unes batalles terribles.

Els dissortats muntanyencs veien sovint llurs camps fets malbé sota les potes dels cavalls i llurs pobreses robades pels soldats enemics...

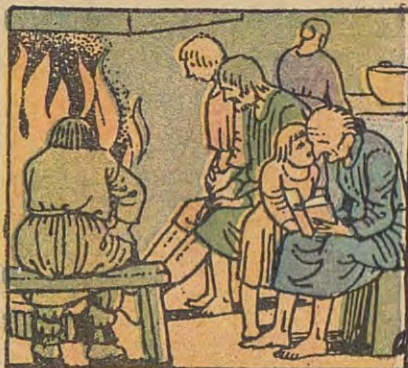
els quals, força sovint, no contents del saqueig i de les collites destruïdes, acabaven llur innoble gesta, incendiant masies.

En una d'elles, distant encara del lloc on la lluita es desenrotllava, estava tothom ansiós per l'esdevenidor. Cada dia seguien...

el curs de la batalla i pogueren veure que l'enemic s'anava acostant. — Demà o potser aquesta mateixa nit, ja els tindrem aquí — féu l'avi.

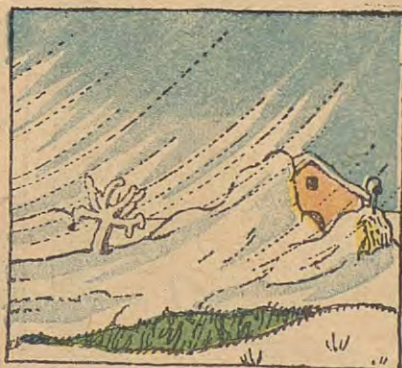
La família passà la vetlla arraulida al voltant de la llar. La vella, qui llegia la Bíblia, exclamà tristament: — Que Déu ens faci una muralla...

per lliurar-nos del mal! — Voleu dir àvia — digué la nena — que no demaneu una cosa impossible? — Per Déu no hi ha res impossible — féu la bona dona. — Si ell vol, tot es fa.

I encara que amb l'esperit colpit per la païra més horrible, confiant en la Providència tots s'adormiren en la seva única, i misèrrima jaça, car eren uns pobres de Nostre Senyor.

L'endemà, en obrir els porticons quedaren meravellats. A la nit havia nevat abundantament, i el vent arremolinà la neu al voltant de la casa. L'enemic havia passat sense veure-la.

HISTORIETA QUASI HISTORICA

Aquest és el fidel retrat de la senyora Palaudàries a les darreries de l'any 1918; aleshores que el seu marit, l'actiu fabricant...

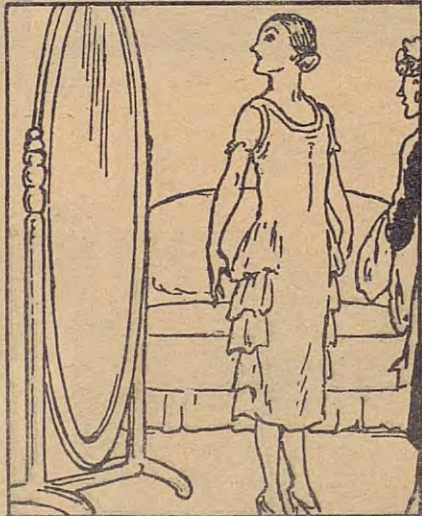
... senyor Palaudàries, acabava d'arrodonar una fortuna esplèndida. El matrimoni resolgué instal·lar-se en la capital comptal.

Als pocs dies de freqüentar la societat, la senyora comprengué que calia treure's uns quans anys del damunt per mitjà del coloret.

Més tard, observà que la verdadera elegància és esllanguida, i ja no assossegà fins que a força de gimnàstica i específics, ho aconseguí.

L'edat, ja un xic madura, de la senyora Palaudàries rebé una tercera sotragada quan aquesta dama adoptà la faldilla curta.

I, finalment, en venir la moda de tallar-se els cabell, quedà convertida talment en una gracilíssima joveneta de quinze anys.

El seu espós cada cop estava més perplexe, arribant al màxim quan alguns coneguts preguntaven per la seva filla, prenent-lo pel papà de la muller.

Fins que l'home decidí fer també quelcom pel millorament del seu físic, car calia estar a l'alçada de les circumstàncies. Així fou que telefonà...

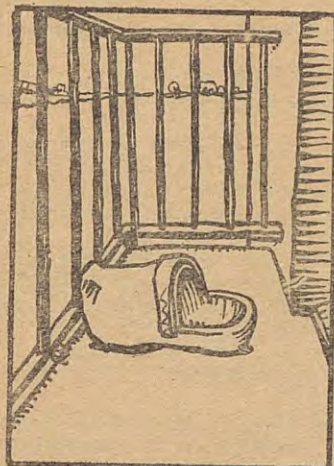
... convenientment al seu sastre, i a l'endema es trobà tant o més rejuenit que la seva muller i en disposició de fer-li la competència.

EL PIU

per NUBIOLA

El noi de Càn Mascaró
posa l'esclop al balcó.

Passen els Reis, quan dormia
i li deixen un tramvia.

Al preguntar què era allò
li donen l'explicació.

— En el meu temps no n'hi
[havia...]
D'això en diuen un tramvia.

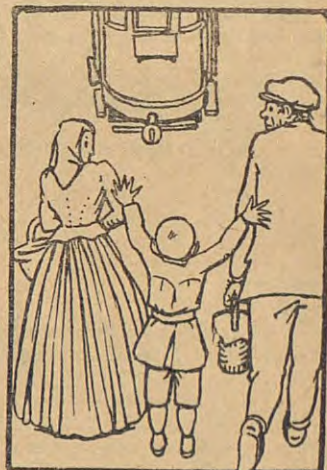
Treu i posa els passatgers,
jugant-hi dies sencers.

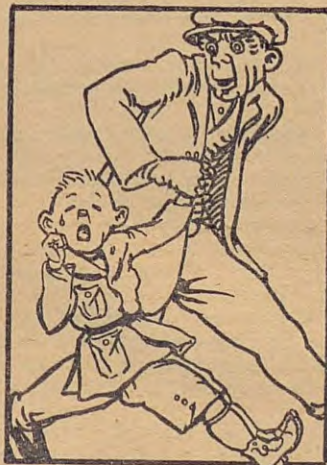
Sempre corria per l'era
amb el tramvia al darrera.

Com la collita bé ha anat,
baixen cap a la ciutat.

En sortir de la estació,
un tramvia de debò!

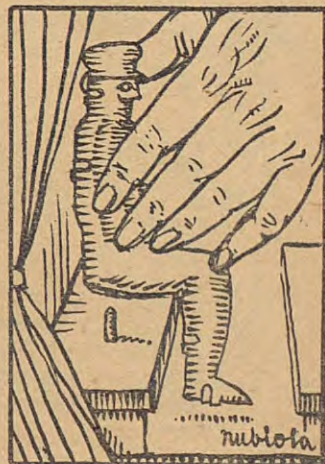
Fa una gran rebequeria
per no pujar al tramvia.

El noi ha sigut tossut.
Amb res no l'han convençut.

Quan tornen a ser al mas,
li pregunten què fa el cas.

— Ja us ho diré, tant se val;
el piu ha de fer molt mal!

nubiola

CATARINA I LA MARASTRA

Dibuixos d'en CORNET

per N'ERNEST M. FERRANDO

A Ferran, Maria i Carolina Rahola, de Girona.

ORTIA el sol quan Catarina portava les oques a la font; les fulles més elevades dels arbres es pintaven de llum de color de mel. El bosc era tot humit i perfumat.

Aquest matí Catarina caminava molt pensívola; no parlava a les oques com altres vegades, ni reia tota sola, ni cantava. Feia temps que no havia vist a Ton i Guida, els seus amics i veïns. On eren? Què els hauria passat?

En arribar a la font les oques feren un petit vol i es llençaren a l'aigua. Catarina seïé sobre la molsa, que era gemmada de flors.

De sobte:

— Catarina!

— Ton! Guida! Quina alegria!

Els tres amics s'abraçaren i es feren mil petons, per tal com en aquella època els nens eren més afectuosos que actualment.

— Que esteu prims!... pàl·lids! Haveu passat alguna malaltia?

— I ara! Que no n'estàs assabentada? Reno! Si tothom ho sap. En pocs dies la nostra aventura s'ha fet famosa a tot el món; hem estat víctimes de la miserable marastra.

— Doncs, us sóc franca, no en savia res. Conteu, conteu. Tots tres seieren sobre l'herba i Ton contà a la seva amiga Catarina la història que segurament el lector ja coneix: de com la marastra els havia enviat al bosc de nit a cercar-hi maduixes; de com s'hi varen perdre; de com caigueren en mans d'una bruixa que els feia patir mil martiris, etc., etc.

Quan Ton va acabar de contar la seva història, Catarina restà encara més pensívola que abans de trobar els seus amics.

— Què rumies? — li preguntà Guida.

Catarina aixecà el cap i llençà un esguard ple de rancúnia vers el camí per on era vinguda a la font. Per fi digué:

— Demà diumenge, quina poca solta!, es torna a casar el meu pare, i això, nois, vol dir que jo també tindrè marastra, com vosaltres.

— I ara! — s'exclamaren Ton i Guida. — Doncs ja cal que t'espavilis, Catarina. Sobre tot no et deixis posar la mà a sobre...

— Deixar-me posar la mà a sobre! — digué la guardadora d'oues, aixecant-se i donant una expressió dura a la seva cara. — Que us creieu que sóc tan bleda com vosaltres? Esteu tranquils; jo escarmentaré a aquesta mare postissa. Marastra! La vostra història acaba de convèncer-me que totes són de la mateixa pell del diable.

Ton i Guida la contemplaren en silenci respectuosos: parlava tan decidida! Per altra banda coneixien el caràcter resolut de Catarina i la creien ben capaça de fer el que deia.

Sempre sèria, enèrgica, la robusta noia cridà a les oques amb veu autoritària:

— Eh! vosaltres; ja heu jugat prou! Cap a casa!

Les oques feren *pat, pat, pat*, i molt obedients empenyeren el camí de retorn.

— Adéu, nois! — digué secament Catarina als seus amics.

— Em sembla que aviat sentireu a parlar de mi.

I mentre Ton i Guida romanien asseguts vora la font, la nostra noia desaparegué pel bosc espès, tot fent crits a les oques.

En arribar a casa trobà el seu pare — un humil llenyataire — enfilat a un cirerer, abastant la fruita a la seva futura marastra, que era a sota l'arbre. Quan aquesta va veure venir Catarina, li sortí a l'encontre molt afectuosa.

— Catarina, vols cireres?

— No! — respongué desdenyosa la noia.

— Jo te les ofereixo de gust.

— Si, eh?... Doncs me'n alegro.

I tot deixant plantada a Genoveva, la seva imminent marastra, desaparegué per la porta del corral, precedida de les oques. *Pat, pat, pat...*

Aquell dia, havent dinat i després de beure un llarg trago de vi i xuclar una forta pipada, el bon llenyataire digué a la seva filla:

— Catarina, voldria parlar-te.

— A mi...? Tu diràs — respongué la noia, defensant de les mosques el seu plat de figues.

Llavors el llenyataire digué a Catarina el que ella ja sabia, que a l'endemà es tornava a casar. Genoveva era una dona com cal, fina, humil, afectuosa, i segurament es comportaria bé. — No serà una marastra cruel com la dels seus amics Ton i Guida — per cert que aquest mateix matí m'he enterat per un amic, de la trista història de les pobres criatures; — serà una veritable segona mare i una amiga.

Catarina restà silenciosa.

— Entens? — preguntà el pare per obligar-la a parlar.

— Està molt bé, papa — respongué ella amb la boca plena.

A la nostra noia no li agradava contradir; deia a tot que sí i després feia el que li donava la gana, tal com aconsella Mark Twain.

El llenyataire no quedà molt satisfet de la resposta de la seva filla, per tal com la coneixia bé. Se la mirà a cua d'ull i després, aixecant-se, digué:

— Tinc son; vaig a deixar-me caure una estoneta al llit — i disfressant els motius de la colera interior que sentia, afegí: — No facis cridar a les bèsties si no vols que m'aixequi i et trenqui un bastó a l'esquena. Alerta!

Fóra difícil assegurar si va ésser amb sorna, però és el cert que Catarina, amb la boca encara més plena de figues de coll de dama, repetí:

— Està molt bé, papa.

A l'endemà tingué lloc la boda. Ja de bon matinet repica ven les campanes de l'església boscana. Encara no s'havia llevat Catarina quan:

— Catarina, on ets? Corre, vina a posar-me les sabates noves! — li cridà son pare.

La noia es vestí a corre-cuita. Genoveva, la núvia, s'esperava ja a la porta de casa, tota vestida de blanc, voltada de veïnes; estava molt emocionada.

— Tu no vens a l'església, Catarina? — preguntà a la noia.

— Jo? I qui donarà beuratge a les bèsties?

Minuts després es posava en marxa la comitiva. Davant anaven dos músics, tocant l'un el flabiol, l'altre el tamborí; seguïen els nuvis, després els padrins, després els convidats (entre aquests Ton i Guida amb els vestits nous i llur papa), darrera dos músics més tocant el violí. Tothom hi anava alegre, rialler, gastant-se brometes picaresques.

Encara no havia entrat en el camí que condueix a l'església, quan la comitiva es dispersà en mig de l'esglai i d'una confosa cridòria. Què passava...? Doncs que dos porcs enormes s'havien escapat de l'estable, empaïtant i fent caure els nuvis.

— Socors!

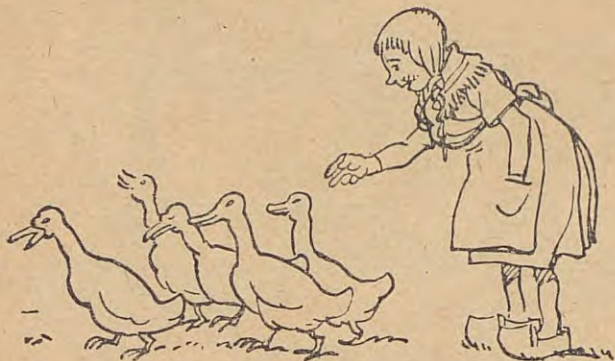
— Verge Santa!

— Salveu la núvia!

(Ningú veié com Catarina es trencava de riure, amagada darrera l'ample tronc d'un til·ler.)

Al cap de poc es reféu la comitiva i repregué el camí cap a l'església. — Segurament que ha estat una broma de Catarina — anava pensant el llenyataire. — Ai les meves faldilles! — gemegava la núvia, treient-se amb els dits micotetes de fém de les puntes que ornaven son vestit.

Tan bon punt es realitzà la boda, tota la gent tornà a la casa, no mancant-hi el senyor rector. Catarina, amb l'ajut de quatre veïnes feineres, preparà un suculent dinar, pel qual

va haver de matar cinc anyells, quinze gallines, dotze conills, set oques, vint coloms. Tothom quedà tip.

A la tarda els convidats es dedicaren a tota mena de jocs i passatemps, però com hi dominava la gent d'edat avançada no hi durà gaire l'animació; a darrera hora sols restava un grup de vells, entre ells el rector, que tot parlant s'havien quedat dormint un un recó.

En quant als nuvis, aquells dies com havia plogut força, se'n eren anat a cercar bolets al bosc.

— Ja et donaré jo els bolets! — pensà Catarina, veient com s'allunyaven. — Fins que t'atipis!

En efecte, a l'endemà, un cop hagué sortit de casa el llenyataire, la noia prengué una escombra, i presentant-la a la seva marastra, qui en aquell moment, molt tranquil·la, estava arriçant-se els cabells, digué:

— Sap què és això?

— Una escombra.

— Doncs, apa! Brillol! ja sap el què ha de fer.

Davant d'aquesta imposició Genoveva intentà resistir.

Aleshores Catarina féu un xiulet agut i cridà:

— «Capità!» «Moro!» «Caçador!» «Lleal!» «Menja-truites!» «Goliat!» «Dàtil!» «Bufa-núvols!»

Només pronuncià aquest seguici de noms capriciosos, que es presentaren dos gossos enormes, amenaçadors, com llops; cinc gats feréstecs com tigres, dos porcs bufadors com senglars, tres vells pollastres lluitadors, dos galls d'indis vermells de còlera, i com si no fos prou totes aquestes «feres domèstiques» penetraren volant per la finestra un eixam d'oques — pat, pat, pat — empeses per un esperit belicós.

— Totes les marastres — digué Catarina al front del seu exercit — són més dolentes que el diable; jo et domesticaré abans que em «posis la mà a sobre», bruixa! Agafa l'escombra!

La marastra, tremolant, agafà l'escombra.

— Escombra!

La marastra es posà a escombrar.

Aleshores Catarina féu retirar els seus amics, dient-los que si els necessitava ja tornaria a cridar.

La marastra treballà durant tot el matí com una negra. Feia pena; les llàgrimes i els sospirs no se li acabaven. Al migdia, quan arribà el marit, Genoveva, molt apenada, li explicà el succeït. El llenyataire, però, venia tan cansat del treball que apenas si s'enterà del que li contava; bellugà el cap tot pensívol i digué que al vespre ja parlarien més detingudament.

La tarda fou per la marastra més enguniosa encara que el matí. Catarina, amb els seus aire d'amenaça, no la deixava un moment: — Vés a collir carabasses! Encén el foc de la llar! Frega el tupí! No deixis d'extendre la roba! Desfés blat de moro per les gallines!

El conflicte més gran, però, va esdevenir quan la terrible Catarina li ordenà que netejés la porquera i la deixés més brillant «que el palau d'un rei». La marastra, tot aixugant-se ses llàgrimes, digué, presentant-li cara, que allò no ho faria.

— Que no?

— No!

Aleshores Catarina, que era forta com un roure, d'un cop de peu ficà la marastra dins la porquera i tot seguit tancà la porta.

— Ai, ai, ai! — cridava la infeliç Genoveva, espantada, davant dels porcs que se la miraven més que extranyats, sor-

presos. Catarina, però, no féu el més petit cas; prengué un fus i posant-se a filar vora la finestra, començà a cantar aquella cançó que diu:

Ai la mala marastra — dematí me fa llevar,
tant si és nit com si és dia — a la font me'n fa d'anar.
Cerqueu-la si l'heu perduda
la carta de navegar.

Serien les cinc de la tarda quan passaren per davant de la casa Ton i Guida:

— Estàs molt contenta, Catarina.

— Ja, ja, ja! — féu ella rient. — No sabeu? He ficat la marastra dins la porquera.

— De debò?

En aquell moment es sentí un trist gemec i els nois com- prengueren que Catarina deia la veritat.

— I per què ho has fet?

— Per què? I ara! Perquè és una marastra, ve't aquí.

Els nois pensaren que les seves raons tindria l'amiga per procedir d'aquella manera tan severa.

A la nit, el llenyataire, quan descarregà el feix de llenya que com cada vespre portava a l'esquena, preguntà:

— On és la teva... mare que no la veig?

— La meva... mare?... Dins la porquera.

— Eh?

— Tal com sona.

Tot inquiet, cuitós, l'home es dirigí a la porquera, trobant-hi la seva estimada esposa apilotada a un recó. Sense perdre temps el llenyataire treí la dona del estab; la porbra amb prou feines podia alenar. Ja anava a fer-li un petó a la galta quan remarcant que la tenia bruta de fang, li digué amb tristesa:

— Vés, vés, Genoveva; renta't la cara.

Els gossos, els gats, l'ase, tots contemplaven la grotesca figura de la marastra amb un ull melangiós. «Pobra dona!», semblava que deien. La mateixa Catarina la mirava silenciosament; potser allà en el fons de la seva ànima començava a comprendre que s'havia excedit.

— Aquesta no te la perdono. Catarina — digué el llenyataire, amenaçador, agafant una pala. — Ets pitjor que un butxi.

Ja anava a apallissar-la quan ve't aquí que s'interposà la marastra.

— No vull que li peguis, Ciril — digué. — Creu-me: deixa la pala. Jo sé que les marastres solen ésser dolentes, però... totes? Per què no n'hi ha d'haver alguna que sigui bona? No jutgem mai a ningú per endavant. Fugim dels prejudicis. Si guem sempre conseqüents en els nostres actes si volem ésser justos.

Mentre així parlava Genoveva amb una veu tota harmònica, havia «posat la mà a sobre» l'espatlla de Catarina, però tan finament, tan amorosament, que la noia aixecà el cap i veié — oh miracle! — que la seva marastra, en rentar-se la cara i treure's el fém que la cobria, havia quedat bellíssima, com una visió sobrenatural i fins una suau resplendor il·luminava la seva figura.

Catarina esclatà en plor i caigué de genolls. Entre sanglots i llàgrimes digué:

— Perdó! Quan vegi... a Ton... i a... Guida ja els hi... explicaré... ja...

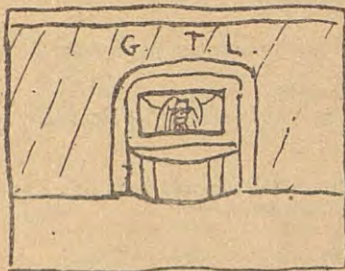
* * *

Comprenc, estimat lector, els teus escrúpols tot llegint aquest conte, però què vols que faci si aquella marastra, per rara casualitat... resultà bona!

ERNEST M. FERRANDO

Gran concurs de Quartetes il·lustrades

N.º 430 — JOSEP ORRIOLS

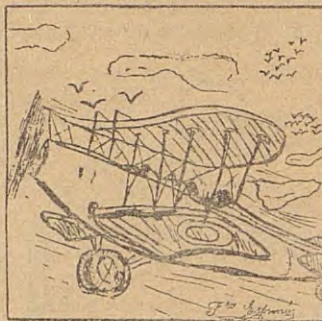
M'agrada el cine
per veure en Xarlot
com surt d'una mina
amb gorra de cop.

N.º 431 — JOAN VALLS

M'agrada anar a pescar
una estoneta
Després em poso a berenar
i torno cap a caseta.

N.º 432 — FRANCESC ESPINÓS

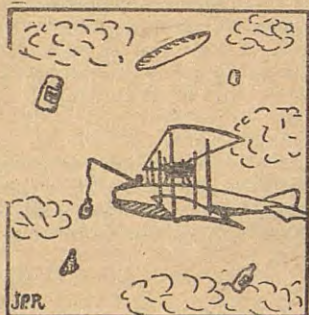
Com que el pescar
no m'agrada gaire
me'n vaig a volar
per damunt de l'aire.

N.º 433 — M. VERDAGUER

Al dibuix tinc afició
i com que això molt m'agrada
dibuixant la processó,
m'ha sortit la Rabsada.

N.º 434 — JOAN P. ROMEU

Ser aviador voldria,
doncs molt benefici té
si pugen les subsistències
hom menja sens cap diné.

N.º 435 — JOSEP RUBIRALTA

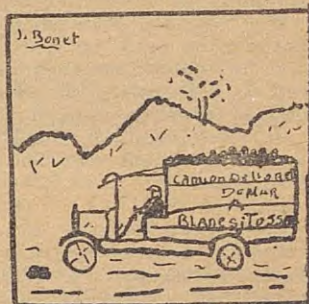
A mi lo que més m'agrada
és un tall de butifarra
i menjar-lo per berenar
amb una llesca de pa.

N.º 436 — ESTEVE FÀBREGAS

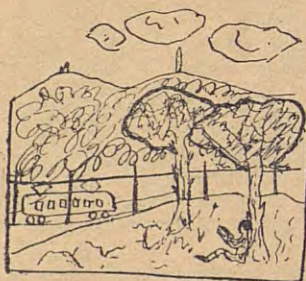
M'agrada la nit de fosca
per podè anà a passejar
i veure la lluna plena
com somriu dalt dels terrats.

N.º 437 — JORDI BONET

Tinc un auto-cam ó
que és de tots l'admiració
i me'l duu per tot el món
un xofer que es diu Ramón.

N.º 438 — J. M.ª FORMIGUERA

A mi m'agrada llegir
i això em va molt bé
a les Planes sots un pi
llegint Robinson Crusoe

N.º 439 — ANTON TORRA

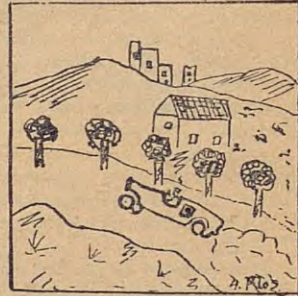
Si vostè m'ho encarrega
li diré que lo millor
és el fer de plegador
perquè en començar ja plega.

N.º 440 — GUSTAU SALVÀ

Em plau molt el contemplar
els encants de la natura
i amb l'art de la pintura
poder-los representar.

N.º 441 — ANTONI FLORS

Totes les meves preferències
són pel cotxe de carreres,
si bé jo faig imprudències
volant per les carreteres.

N.º 442 — PERE AÑANOS

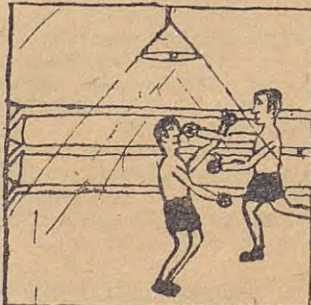
A mi m'agrada anar
a berenar a Vallvidrera
i així puc disfrutar
entre pins i ginesteres

N.º 443 — GLORIA ABRAS

A mi m'agrada anar
en un camp ple de roselles
i per la Verge triar
les més vermelltes belles.

N.º 444 — JOAN DURAN

A mi m'agrada boxejar
amb mon amic Dunlop
per a poder-li trencar
totes les dents d'un sol cop.

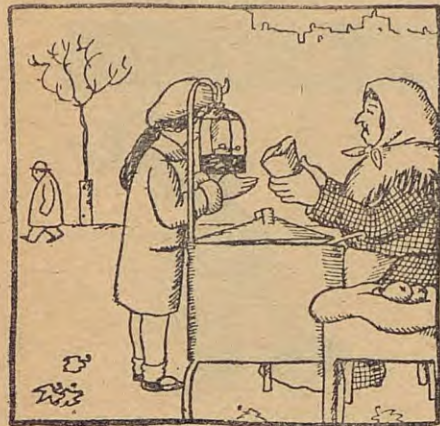
N.º 445 — ANDREU BALADO

Si tinc algunes estones
arreglo el meu jardí
perquè forces flors bufones
pugui amb goig jo recollir.

Rodolins incomplets

Castanyes

La Mercè al carrer Casañes

Quan a menjar s'ha posa

La Mercè s'emocionava

EL DIBUIX RE-
VELADOR

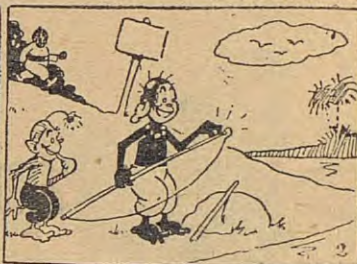
FRASE FETA

LA PESCA PROHIBIDA

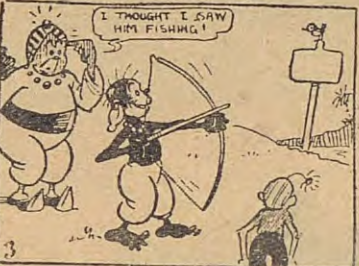
(Del Comic Cuts)

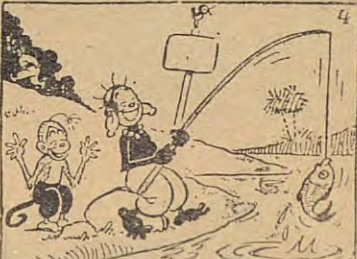
— Cuidado, Quimet, que ve-
nen i ens podrien atrapar.

— Ja saps que en eixa ribe-
ra no permeten el pescar

— Ja veuras com ho disfre-
so i semblo un caçador

— Podem pescar altra volta
sense cap mica de por.

Solucions al número passat

Rodolins incomplets: 1. Don Pep i el senyor Fesol se'n van junts a pendre el sol. 2 Quan ja són a mig camí, es posen a discutir. 3 I en lloc de la soleiada, han pres una enrabiada. Frase feta: Elevar l'esperit. Jeroglífic: Quan de tot n'hi ha molt, tothom s'accontenta amb poca cosa.

UN ENGINY ORIGINAL - DE ECTE DESCOMUNAL

Sistema molt ben trobat

per evitar que un «mossega»

ens prengui la roba estesa

mentres s'eixuga al terrat

(Del Comic Cuts)

ESPIRITISME

— Vaja; que no puc creure que una taula es bellugui. Avui que estic sol vull veure si és veritat o mentida.

(Al cap d'una hora). Esperit, esperit: que encara no ets aquí?... No sento ni el més lleu sospir.

(Després d'una hora i mitja). Bé, què hem de fer? Que vénis o no vénis? Mira que ja em canso de cridar!

(A les dues hores). Ba, ba, fem hi un tragueta. Em sembla que encara tinc temps abans que l'esperit...

es decideixi a venir, si és que ve... Així potser em sentirà millor, car ja començava d'estar enrogallat!

Ah!... Salau, i quin bé que fa aquest aiguardent! Brrrrr! I com escalfa, el traidorot!

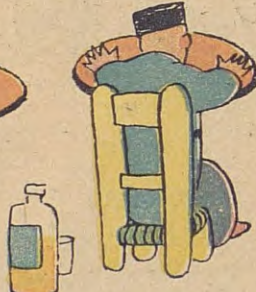
Tornem-hi. Veiam si ja s'haurà decidit. Esperit, esperit!... Ah... Ara em sembla que sento...

(Mitja hora més tard). Ai, ai! Quin sorollet! Vols-t'hi jugar que és veritat que les taules es mouen?

(Un quart d'hora després). Vinga un tragueta sense treure l'altra mà de la taula per no perdre el fluïd.

Ara si que no hi ha dubte... M'ha trepitjat l'ull de poll. Esperit, esperit: com te dius?

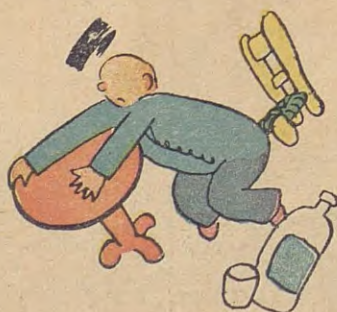
(Als deu minuts). Fumets de refumets! I que n'és de bó aquest valls! Això remunta de debò!

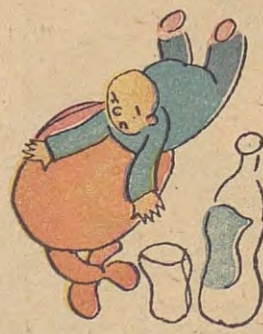
Esperit; què fas? No siguis plaga i respon a les meves preguntes. Atura't i escolta'm

Vaja un esperit ballarí! Ara si que hi crec! Però què fas, esperit? Que no veus que m'aixafaràs?

Ai, Reina Santíssima! No te'n vagis o al menys, deixa la taula. Atura't, que pendràs mal!

Però qu'è redimontri fas? Mira que caurem tots dos! Atura't, atura't!... Ai, ai, ai!

(L'endemà, cap allí les onze del matí). Ai, esperit, esperit!... Em sembla que eres de vil